

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt -- kr.
Félévre . . . 5 " -- "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy óra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
asárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPART KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:
és
Kiadóhivatal:

F. J. Jász, Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

A liberáliszmus védelme.

Debrecen, január 22.

Őszintén meg kell vallanunk, hogy a mai modern intelligencia meglepetéssel látja azt a szellemet újra föltámasztásban, a melyet annyi szóval és tollal, társadalmilag és politikailag vívott küzdelemben levert már és legyőzöttnek hitt; a felekezeti türelmetlenség fekete szellemét.

A liberáliszmus hullámvetéseit főszinre hozták hazánkban a bonyolult egyházpolitikai viszonyok megoldása révén a polgári házasságnak és az ezzel mindenütt együttjáró egyéb liberális szellemű reformoknak elodázhatlan szükségét. S mikor már mondhatjuk, hogy az egész magyar nemzet ily dolgokban tisztán itélni képes zöme kimondta a maga szavát, a melyet rokonszenvvel hallott a modern külföld is: akkor az érdeksérelemben közös akcióra lépett felekezeti türelmetlenség létre bír hozni egy olyan tüntetést, a mely privilégiumnak tekint lelkiismeretet, szabadságot és hazát egyaránt.

A mily veszélyes állapot lenne a túlhajtott társadalmi és politikai szabadságok útjára lépünk, épp oly veszélyesnek kell tekintenünk ezt a másoldalú irányzatot. És annak tekinthetjük tapasztalatból.

Magyarországnak csak liberális irányban lehet és kell fejlődni, a mint hogy nem liberális változást már fejlődésnek sem nevezhetünk. Mindig karöltve járt a liberális fölfogás és hazánk szabadsága egymással századok óta és valahányszor az a szellem jutott kifejezésre, a mely a mostani egyházpolitikai viszonyok közt a felekezeti türelmetlenséget hirdeti a modern magyar állam szemellenében: mindannyiszor Magyarország politikai szabadsága is veszélyben forgott.

Most csak első lépést tett még a régen alvó ultramontanizmus, a melynek győzelmétől jót nem varhatunk, hanem kaphatjuk mindazt az alkalmat a nyosság színével és külső szimbolumával, amiket annyiszor rakott ránk abszolút hatalom keze: az államnak katolikus, tehát felekezeti fölfogását, arisztokratikus társadalmi átalakulást és vallás szerint — ezzel együtt bizonynyal nemzetiség szerint is — elkülönülő nemzeti életet a még eddig józan s annyira egyesülésre szorult magyar nemzet testén.

Nem szükséges bővebben pillanta-

nunk a jövőbe, hogy minden érdek nélkül való politikát követő magyar ember fölismerje kötelességét a jelenben.

Ki kell mutatni az intelligens elemek jó irányú vezetésével a magyar nemzetnek, hogy felekezeti szellemet nem tűr meg maga közt, hogy nem engedi a klerikális és fendális érdekek védelmének ürügye alatt harcba vinni az állampolgárok millióit, akik joggal akár egyenként, akár általában csak a közügyet, de nem bármilyen nagy hatalmi kiváltságosok sértett érdekeit védelmezhetik.

Debrecen város polgárai bizonynyal levonják a történetekből a következtetést, a mely őket mozgatolma indítja. Utjába kell állanunk annak a törekvésnek, a mely felekezeti érdekek szálai által társadalmi harcot akar provokálni. Elébe kell állanunk annak a politikának, mely felekezeti akarja széttagolni a pártokat és a szerint csoportosítani a vélemények különbségeit.

Felekezeti, tehát nem az államot és nemzetet szolgáló — országos katolikus párt alakulása okvetlen magaután vonná tulzásaival a legprotestáns jellegű pártnak létrejöttét, vagy legalább az antikatholikus irányzatú elemeknek politikai párttá cso-

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

Mariannka.

Irgalmas Jézusom! Sehogy se akar megvirradni; a céltévesztő köd s az ég lomha ólom-szerű felhőserege már két órája vitakoznak egymással, hogy melyik tud nagyobb sötétséget támasztani? Nyomasztó csend tartja uralma alatt még az egész várost, mely mint egy benyüggött kőüveg moccani sem mer; csak az Ung nem pihen mint máskor álmosan nyugtózóva medrében, szokatlan zajjal, vésztes figyelmeztetéssel verődnek a parthoz jeges hullámai. — Egyszerre hirtelen kerekedett szélroham véget vet a vitának, s felbukkanhat a nap; a sűrű köd azonban benyeli sugarait, fényét, s úgy néz le a földre, mint egy nagy véres szem, s az ég mintha ez a véres szem szégyenére válnék, csakhamar nagy, szakadozott széű felhődarabokat tolrá.

Később arra fent a nagy hidnál néhány daróba öltözött dagadt veres kezű, veres orru ember gyülekezik össze; ezeknek aratások van ma. Minapában a hegyek között ugyancsak megereáltak a fellegek csatornái, az Ung, melynek jégtáblái még alig töredezték össze, rakoncátlankodik és sodor mindent magával, ami útjába akad, mintha maga a rombo ószenvedély volna. Nagy mohos fatörzsek, távolról zöldhátú szörnyekhez hasonlók sietnek lefelé, fiatal fák hánykódnak a piszkos hullámok tetején, mintegy segélykérőleg nyujtva feléle töredezett vékony galyaikat.

Néha egy zsuptető uszik csendesen lefelé, vagy egy oldalt fordult tulipántos láda, mely némaságában ki tudja minő tragédiát beszél!

De a hidnál foglalatostkodó emberek ügyet se vetnek zsuptetőre, tulipántos ládára. Nem érzélgés a kenyerük, hanem az a fa, melyet az Ung olyan szépen, fuvarbér nélkül beszállit a város közepéig, s melyet töle elvitatva jó pénzen lehet értékesíteni.

Hét-nyolc törzs is hever már a keményre fagytt parton, melyen a metsző reggeli szél dacára véges-végig mosónők állanak. Kékes ajkakkal hahognak melegét dermedt kezeikbe, aztán parthosszant, merre a szem lát, csattognak a sulykok, szinte ütem szerint.

A diákok közül is kibujt már a frissebbje az ágyból, de mert még igen korán van iskolába menni, a hid karfáján áthajolva bámulják az uszkáló jégtáblákat. A legnagyobbik közülök lehet úgy tizennégy éves, zömök, széles vállu gyerek. A lábai olyanok, mint egy egy oszlop az ócska nadrágban, melyet valami úri kutya szabott ki oly műértően köröskörül. Orcáit pirosra csipte a hideg, s nagy kék szeméit úgy kimeresztte, mintha az Ungot Isten tudja minő hírek hozatalával bizta volna meg. Egyszerre eszébe jut valami; a zsebében egy látszó van, Koron tanár ur felesége, kinek a konyhájában ma reggelizett, küldi tőle fel az iskolába. Hisz ez nagyszerű! Ó meg fogja a nap-szamosoknak előre mondani, hogy mi uszik lefelé?

— No hát mi? évődik vele az egyik. Gyön-e már vagy egy márványpalota?

— Az éppen nem, hanem egy nagy setét pontot látok közeledni. Nem tudom még mi lehet, talán tutaj.

— Tutaj? Eltalálta! Ugyan ki kísértene most tutajon az Istent,

— Mégis annak kell lennie, mert látom a

hogy közelebb jön, hogy ilyen széles fatörzs nem lehet.

— Fogadjunk, hogy nem tutaj!

A szóváltásra egy csomó kíváncsi verődött össze a hidon.

— Igaza van, nem tutaj! kiáltott fel hirtelen a gyermek. Most már tudom mi. Kas, egy nagyon széles kocsika. De hogy uszhatik oly csendesen lefelé, hogy merülhet úgy alá, hisz a kas könnyű, isteni csoda, hogy fel nem fordítja a viz.

Mindenki feszült figyelemmel bámult a rohamosan nagyobbodó pontra. Alig pár perc múlva rémült kiáltás tört ki minden ajakon — a látvány igazán megrendítő, vérfagyasztó volt.

A kasban ember ült. Élő — vagy halott? Egy ember, egyenesen ülve dermedt mozdulatlan tagokkal; szeméi az iszonyattól, a halál-félelemtől megüvegesedve dagadtak ki üregeikből. Mellig érő ősz szakállát őszecibálta a szél, öltönye az oláh papra vallott. Folyvást közelebb közelebb sodorta az ár a kas, s már látszott mint locsognak a piszkos hullámok keresztül a vessző-fonadék kéregein.

Ki siet segítségére? Sehol egy csolnak, s ha volna is ki tudna a jeges ár ellen evezni? Pár perc múlva átuszik a hid alatt s akkor mehet a csudálatos jármű néma utasával egész a tengerig. Uram irgalmazz a szerencsétlennek!

És tétlenül, néma iszonyattal lesték a parton állók, hogy mint jó az a sápadt torzalak közelebb, közelebb. Már alig van kőhajításnyira a hidtól...

Egy hatalmas locsosánás, a hullámok ölnyi magasra csapnak fel a széles vállu, rongyos diák keresztölvette magát a korlátan eszmástól, ruhástól belé a jeges áradatba. Egy éles jégdarab figyelmeztetőül mindjárt végig-

portosulását. S nem kell hozzá nagy politikai tudomány, hogy ezek egyikére nincsen semmi szükségünk, sőt ily törekvéseket megengedünk, tovább terjedését tűrnünk: kötelességmulasztás önmagunk ellen.

Hogy az ép oly veszélyes okozat — az anikatholikus irányzat létre ne jöheszen, — meg kell szüntetni magukra a katolikus honpolgárokra is veszélyes és áldatlan okot: a felekezeti pártalakulás lehetőségét, a felekezeti érdeksérelem elvének fölülkerülését és ezeknek összes többi veszélyes következményeit.

Debrecen város polgárai közt a felekezeti egyetértés mindig a legpéldásabb volt és ezt a dicséretes viszonyt — örömmel konstatálhatjuk — semmiféle szépszó nem képes megbolygatni. Ezzel az egyetértő akarattal adjon tehát Debrecen polgársága kifejezést tiltakozó szavának, a miket az ország szabadelvű közvéleménye elvár és megkövetel, hogy felekezeti, sem katolikus, sem protestáns vagy katolikus irányú törekvéseket jelenben és jövőben nem akar látni a politikai közéletterén és elítélő szavát dobja azokra, akik ilyeneket csak meg is kísérlenek.

Egy liberális meetinget nem nehéz tartani Debrecenben, a hol minden egyes ember — katolikus és protestáns — egy-egy zászló vivője a szabadelvű haladásnak.

Kevesebb töprenkedés és több cselekedet megadja az eredményt.

Boldisár Kálmán dr.

— **Országgyűlés.** A képviselőház szombati ülése igen érdekesen kezdődött. A napirend

előtt felszólalt Perczel Dezső a ház alelnöke, hogy a parlamentben ismételve tilakozását, melyet a napi sajtóban már közölt, ama föltevés ellen, mintha bárkinek reverzalist adott volna. Ez a felszólalás uralta az ülést s valóban emelkedett hangulatot keltett. E jelenet után az ifj. Ábrányi Kornél mentelmi jogok felfüggesztése fölött indult meg hosszas vita melyben a mentelmi bizottság korrekt álláspontját Krajszik Ferenc előadó és Chorió Ferenc szép tartalmas és tárgyilagos beszédekkel védelmezték, míg az ellenzék Polónyi Géza, Hódossy Imre és Issekutz Győző azt igyekeztek bizonyítani, hogy a sajtószabadság és a mentelmi jog szenvedett sérelmet, de csak azt sikerült bizonyítani, hogy a sajtószabadság és a mentelmi jog szenvedett sérelmet, de csak azt sikerült bizonyítani, hogy a mentelmi kérdést nem a jog és törvény szempontjából, hanem inkább a pártérdek és egyéni rokonszenv szempontjából taglalták, a minek pedig ily kérdésben nem szabad érvényesülést engedni. A vitát még ma is folytatják e tárgyban. Az ülés végén Lukács Béla kereskedelmi miniszter válaszolt Önödy Géza két interpellációjára.

— **Belföldi hírek.** (Kossuth levele Helfihez.) Helfi Ignác levelet kapott Kossuth Lajosól melyet az agg honfalu sajtaközül írt. Ebből kitűnik, hogy nem igazak azon aggasztó hírek, melyek annyira elterjedtek az egész országban nagy szomorúságot keltenek. — (A házassági törvényjavaslat.) A zárhatározatokon kívül immár az egész házassági törvényjavaslatot letárgyalta a ház igazságügyi bizottsága. Szombati ülésének során mélyebbre ható módosítások nélkül fogadta el azt a két fejezetet, melyek a büntető és a vegyes rendelkezéseket foglalják magukban. — (Perczel lovasias ügye.) Perczel Dezső a képviselőházban tartott beszédben tiltakozott az ellen, mintha ő reverzalist adott volna. — Többek között azt mondta: Egyik verzió szerint a detektív végrehajtó bizottság elnökének gróf Eszterházy Miklós Móricnak, harmadik szerint a Magyar Államszerkesztőségének lenne kezében E szavak által Eszterházy Miklós Móric sértve érezvén magát, Eszterházy M. gróf veszprémi főispánt és Festetich Taszilót segédül küldte Perczelhez elégtételt kérendő. — (Fiume

képviselője.) Batthány Tivadar gróf Waluschuig ottani ellenzéki választóhoz közlételet végett távsürgőnyt intézett, melyben oda nyilatkozik, hogy ő a Szapáry-kormány programja alapján lett megválasztva és most is ahhoz tartja magát. Fiume polgársága Dall Asta és más tekintélyes polgárok vezetése alatt tegnap tiltakozó meetinget tartott a szabadelvű pártból kilépő Batthány ellen.

Színház.

* **Százhatodik előadás.** Tegnapelőtt, szombaton este, nagy közönség jelenlétében került színre a Kontiféle „Királyfogás” operette, amely a saison jobb előadásai közé tartozott. K. Kopácsy Juliska énekelte Fiorát. Rendkívül hangjánál volt s szép énekkel, élénk, temperamentumos játékkal uralkodott a színpadon. Legszebb számait („Futva hegyen, völgyön, bokron át” és „Perdül a farka”) a közönség szünni nem akaró tapsal jutalmazta és megújraztatta. A művésznőnek az első felvonásban, belépésekor gyönyörű koszorút nyújtottak be palma-levelekből s élő virágokkal díszítve. A hosszú selyem szalagon „K. Kopácsy Juliskának, a művésznőnek” felirat állott. — A kedves meglepetés — úgy tudjuk — előke ő debreceni hölgyektől származott. Sugár Aranka (Lola) erős és szép hangját megszoktuk dicsérni. Ő azonban — ugaltszik — leénekiésre szereti használni ezt a hangot s éneke ilyenkor mint p. o. II. felvonás sextettjében, kiabálással fajul. Diskreczió nélkül a legszebb tulajdonságok sem érnek semmit. A férfiak közül Ferenc nem kímélte hatalmas baritonját különösen a III. felvonásbeli dalát („Fátyol borult...”) jutalmazta taps és tetszés. Jók voltak Püspöki (Marx), a híres tüzskölésel és Krémér (Kopek), ki ezuttal nem tulzott, csak alakítani igyekezett. Sólyom, a ki csinosan énekelte az Amadil parthiját, Rozsahegy (Cgohos) Hevesi (Almanzor) Hubai (hiraök) sat. A n-

karmolta az orrát, nem tördött vele. Fél karjával szoroson átölelte a hid lábát, a másikat előre nyújtotta. Odafönn lélegzet nélkül lesték, hogy nem áll a görce a vakmerő fia tagjaiba.

Nem, izmos kézzel ragadta meg a kas oldalát és abban a pillanatban valami váratlan megdöbbenő történt. A halottnak vélt férfi a vízbe fulló önkivületével hirtelen a mentő nyakába vetette magát, szinte megfojtva görceös öleléseivel, míg a kas kiuszott alólok csendesen megfordult fenekével lefelé s uszott be tovább magában.

Hol á. Segítsé! Mozduljanak! Küönben mindketten elmerülünk! A karom már egészen merev.

Nagynehezen előkerítettek a nézők végre egy irgalmatlan hosszú kötelet, s ledobták a fiúnak. Belekapaszkodott végső erejével, s fékkel a dereka köré csavarta; a fejét még mindig nem bírta nyakáról lefejtetni. Diadalmasan huzták ki a partra. A favágók az alélt papot veték karjaikba, míg ő lerázta magáról a vizet.

A négy halász közös szándékkal vitte a papot a legközelebbi eső kapub járáthoz, azonban az ott éppen szőnyegket porozó cselédnép sikoltozva csapta be orruk előtt a súlyos vas ajtót. Ide ugyan ne hozzák! Jaj hogy csepeg a víztől, a nagysága ha meglátná, iziben elájulna.

Tovább mentek a másik házhoz, s ott háborítatlanul felvitték az első emeletre. A földszinten gépraktár van, az első emeleten mindenütt garszon szobák; félig nyitott ajtók, vetetlen ágyak, ura cipőjét álmosan dörgölő hentes... sehol alkalmas hely az ápolásra. A súlyos esztrak végig kopognak a lépcsőkön.

Vége! A második emeleten jobbfelől

nagy, aranyos betűkkel ki van írva: „Massage.” No hát csak dömöcköljék az istenadtár, hadd térjen a lélek vissza beé!

Az életmentő mindenütt nyomon követte, nem meztova ruhát váltani „Minő vigyázatlanság! És miért?” Hja, nagyon egyszerű okból, mert se otthona, se ruhája nincsen, Régen elhalt apja, anyja, csak így teng leng, hol itt eszik, hol ott alszik, mindennap más helyen. Ezt a beneficiumot is csak a professzoroknak közzönni ti, akik pártfogóják, mert mindig első-minus Magyar mit szólnak a kimaradásért? Hanem most már késő volna a kollegiumba menni.

Dideregye járkál fel és alá a gyógyintézet folyosóján, s lenézett közben az udvarra, hol néhány kereskedő s-géd ládakat faszegget fel. Soká tart mig ott benn a pópát életre dörzsölik.

Ugy egy óra múlva kinyitott az ajtó egy kicsit, s az apólo intett a diáknak. Lábjegyen haladtak végig a nagy tiszta ág dacára is barátságatlan termen. A szegletes vaskályhában keményen pattogott a tűz, fényes arnyat vetve a pápa nyughelyére, ki a léptek hallatára nagy erőfeszítéssel felnyitotta szemeit.

Mennyi szeretet, mennyi hála is lehet egyetlen egy fájdalmas pillantásban!

A főléje hajló fürtös gyermekfejet szelíden buzta magához s megsimogatta reszkető kezével.

— Hegy hívna fiam? Komoróci Sándor a becsületes nevem. Nyugodjék az úradása rajtad! Gondoskodni fogok, hogy mátlól fogva ne lásd szükségét. Akarsz e az én fiam lenni, Sándor?

Hogy akarok-e? Hisz a másé ugy sem vagyok már.

Leült az ágy mellé, s a takaró alatt cirógatta a kis öreg ember fonnyadt kezét.

Mikor az elegáns, cvikkeres orvos, aki kissé megkésétt egy csinos patiensnél, délután előjött, már annyira jobban volt a beteg, hogy úgy ahogy elbeszélhette a vele történt szerencsétlenséget.

Ott lakik fent, a hegyek között Hodászbán, ő meg a felesége és tíz éves leánya, Marianka. Tegnap érte jöttek szekérral a szomszéd faluból, hogy eskess össze Jeleen Juont, meg Stine Floricát, mert odaát már hat hónapja nincsen pap, elvitte a száraz betegség. A kottyeles Marianka kétszer is a kocsis után kiáltott:

— Dimitru! Be ne rugjál megint, mint a multkor!

De hát hiába, Dimitrunál mindig multkor van. Öreg volt, indultak haza felé; szakadt a zápor, hogy csak úgy füstölt a hegyormokos s rémitően aradt az Ung. Dimitru részeg fővel mégis neki hajtott. Egyszeriben megforgatta a kocsi az örvény, kétfelé szakadt. Dimitrut égtudja merre vitte a lovakkal az ár, mig hátsó része a kas lefelé uszott, egy hosszú, rémes agybomlasztó éjszakán. Felül vészes záportó fellegek, alant a zajló, n ugtalankodó tájtékos mélység, kiálló szirtek — a parton szétszórt fehér pontok, békés házikók, melyeknek lakói nem is sejték, hogy oly közel hozzájuk egy emberi lélek halad el, odadobva a vihar kényének, a hullámok irgalmának, a véletlannak, az iszonyatnak, a halálfele emnek!

* * *

Solesen asszony, a hodási pápa felesége egyenesre huzogatta a fehér muszlin függőnyeket lakószobája kicsiny ablakain. Küna a nap

d o r f f i (Don Bernádo) jeléül annak, hogy már nem beteg és nem kedvetlen, — kinem jött a tulásokból.

Zsuzsika.

(Százhetedik előadás.)

(L u k á c s y Sándor népszámíró. Debrecenben először adatott, jan. 21-én.)

E r ő s Jánosné (Ardai) ifju özvegy egy ideig tud uralkodni szívében, de a nyalka legénynyel, Z a b o s Pistával, (Fereny) ki miatta elutasítja a szép cigány leány (C s e r n y Berta) forró szerelmét, ridegen bánik és nehogy a falu nyelvére vegye, azt elbocsátja szolgálatából. C s e r á g i n é (Locsarekné) pedig férje rokonához F e r i h e z (Rozsahegyi) szánta a jó módú fiatal özvegycet, a ki a végzett jogászt nyomban ki is kosarazza. — Feri hamarosan megvizsgáltatódék, mert, hiszen megismerkedve E r ő s Pál (Sándor E.) szemre való ügyes és eszes leányával: Z s u z s i k á v a l (T. Ellinger Ilona); azt nagyon megszereti. A kis bohó Zsuzsika minden kötődés és józú évődések mellett is sziveli a c s i n o s j o g á s z g y e r e k e t. — Pista azonban vigasztalan s bele ugrik a folyóba, az ifju özvegy ennek hírére elvesztve önralmát, önkéntelen elárulja Pista iránt érzett s még előtte is rejtve őrzött szerelmét. Ajútan rogy össze, ezzel végződik az első felvonás.

A második felvonás a folyó hídjánál, a cigány Rózsiké kunyhója előtt folyik le. Pistát kimentik a vízből; C s á v a Dorka (Lubrinéz) életre hozza, egyúttal felismeri benne a C s e r á g i n é leánykori szerelmének gyümölcsét, kit anyja elhagyott, ő pedig, a vén cigány, kitévén a folyó hídjára, E r ő s János megtalálta és felnevelt. Ez a felvonás R ó z s i k á, a cigányleány szerelmének van szentelve s a néhol durva és drasztikus szójátékok, éleekben bővelkedő darab ereje, sypontja itt is fekszik voltaképen, úgy hogy csak a forma kedvéért van szükség a 3. felvonásra.

A III. felvonásban Rózsiké bizik, remél, már-már nyertnek látszik ügye, de megjelen az özvegy s forró szerelme mellett szétolvad a szegény cigányleány boldogsága, eloszlik a szép ábránd, előtte a rideg valóság: az özvegy Pistát vissza hódította, előbb ugyan ellenáll

Pista, mert nem lehetvén az E r ő s végrendelete szerint az özvegynek férjhez menni. szeretője lenni nem akar, — de midőn a harmadik felvonásban a kis okos Z s u z s i k á kibonyolítja a gordiusi csomót — végtére is egymáséi lesznek; a szép cigány leány pedig — lemond! Hasonlóképp Zsuzsika a jogászé lesz, a Pista anyját meg elvéteti a furfangos észjárásu Zsuzsika a saját édes apjával. Így aztán minden érdek ki van egyenlítve, a fogós végrendelet dacára is. U i. a végrendelet szerint, ha az özvegy férjhez megy, minden vagyona a Zsuzsikáé, úgy de Feri is kiesik a nénye örökségéből akkor, amidőn az fiát Pistában föltalálja. Tehát Zsuzsikának van mit aprítani a tejbe s lesz ha elveszi is Feri, ha Juliska, az özvegy elveszti is a vagyont. ott van a Pista öröksége. De ekkor aztán meg a Pista anyjának nem maradna, ha az eszélyes Zsuzsika az ő jó módú édes atyjával el nem vétetné a nemzetes asszonyt.

Hogy pedig az egész darab alapeszméjét képező „kecske“ is jól lakjon, a káposzta is megmaradjon —féle elvnek annál tökéletesebb érvény szerzettessék, C s ü c s k i Peti (Krémér) a (már megint?) „poczakos“ kisbíró elveszi a tenyeres talpas szolgálat, P a n n i t (Fürst Róza) a kinek 500 frtja van a kasszában. — E utóbbi két alakon kívül mint epizód alak jönnek elő még P i c u l á n é (Takács Jolán) és K e r t e s Máté jegyző (Hevesi). Igaz ugyan, hogy a jegyző mondja el a fontos bibit: azt t. i. hogy a végrendeletben mi van; de azt vajon ép oly jól tudhatta volna pl. Erős Pál uram is. No de legalább egy rossz alak is akadt a sok jó mellett; mert bizony Hevesi nem nagyon erőltette meg az ambícióját ennek az alaknak characterizálásához. Annál szebb alakok voltak C s e r n i Berta a szép és értelmes cigányleány, T i z z a i n é kedves Kis Z s u z s i k á volt, diszkrét pajzánssággal keresztül vitt természetes játéka szép és kedves dalai után — dacára a kissé érezhető indispositiónak valóban egyik legjobb szerepének ezt kell mondanunk; annyira talán egyik szerepe sem simul az ő élénk temperamentumához, mint ez. Helyre partnerje volt R ó z s i k á h e g y i.

Igen szépen játszotta végig érzelmetli szerepét A r d a i. Részők van az est sikerében S á n d o r E., F e r e n c z y és L u b r i n c z

Juliának. Különösen élvezetes volt a L o c s a r e k né józú játéka, melylyel az egyébként sablonos alakot nemcsak élvezhetővé, de pompássá is tette. Nyílt jelenetben óriási tapsvihart keltett páratlan mulatságos diszkrét mókáival. Hasonlóan izgalomban tartotta elejétől végig K r é m e r, a „magasabb régiókban“ zsufolásig összegyűlt „kedélyeket“. Vannak általan majdnem mindenkinek bizonyos u. n. bogarai; ilyen fixa ideáját képezi K r é m e r n e k a kipárnázott — has. Legalább aztán némi izléssel csinálneszközölné! . . . Sikkes szomszédasszony volt T a k á c s Jolán. F ü r s t Rózáknak pedig kár tulozni és olyan képtelen alakokkal előhozakodni mielő a „kis madaram“ beli sánta és álmos szolgálat, meg aztán a tegnapi Pannája volt. Mert hiszen a tulzás is csak nagy művésznőknek áll jól, s azoknak meg is van engedve.

A szabatos rendezés, az össze vágó előadás kifogástalan gördülékenységére a P é c h y re vall. (Bébé.)

* A p a p a. Bercik Árpádnak az akadémián 100 arannyal (Tel-ki díj) nyert vigjátéka, mely a nemzeti színházban a múlt héten került bemutatásra — még február első napjaiban színre kerül a mi színházunkban.

* S t r o g o f f Mihály utazása diszletének kölcsönadása iránt a szatbmári színház igazgatóján kívül S o m o g y i Károly szegedi, és L e s z k a y aradi színházgatók folytatnak alkudozásokat Tiszáival.

Nagy sikert várnak a budapesti népszínháznál K o n t i József új operettejétől, mely a „C i t e r á s“ címmel ott legközelebb színre kerül. A címszerepet V i d o r kreálja. Tiszay igazgató a fővárosban járván már előrr e megvettte az érdekes operette újdonságát s így az a népszínház után legelőször Debrecenben kerül színre.

* M a e s t e a rég nem adott népszerű R e z e r v i s t á k kerül előadásra. Pompás szerepük van a darabban T. Ellinger Ilonának, Locsareknének és Tiszainak. A többi szerepeket C s e r n i Berta, Kiss Irén, Tapolczai, Püspöki, Péchy, Hevesi stb. fogják játszani.

* „A z ö t ö d i k p o n t“ új operette, K. K o p á c s y Juliskával a főszerepben, a jövő hét elején kerül bemutatásra.

bucsuzó sugari aranyeső gyanánt hullottak az Ung zajtalan folydogáló fodros vizére.

Mariannka! Készítsd az asztalra a szentírást, tégy melléje két ezüst gyertyatartót, apád hálát akar ma ismét adni, mint minden évben csodás megmeneküléséért.

Mariannka nesztelenül odahe lyezte a tarka szóttos abroszra a szentírást, a gyertyatartókat, meg néhány szentelt barkát.

— Mariannkám! Hívd be apádat és Sándort.

Kevés vártatva jöttek mind a hárman; elől a kicsiny összetöpörödött aggastyán, utána, Mariannka, vagy ahogy a környék népe hívja: a hodászi lilioszál. Nincs még tizenöt esztendősnél több, de azért nyulánk, s magas mint a Nejoj fiatal fenüje. Éjfeketék a fejét koronázó tömött hajtekeresek, szemei feketék s hosszú szem pilái alá rejtett égő csillagok, de az orcái fehérek, mint a bérczorom érintetlen hava.

Utána Sándor tette be az ajtót. Ő is sokat változott, mióta nem láttuk. Az új otthonában nyert édes szeretet visszasugárzik kék szeméből, melyek Mariannka tréfás szavai szerint a menybolt egy fölösleges darabkájából készültek s tartása biztos, egyenes, hisz egész más az, ha az ember testét tisztos öltöny fedi rongyok helyett. Az orcái pirosak, kerekék, a jó paprikás szalonna, meg a tepertős pogácsák amiket nevelő anyja utánna küldözött a kollegiumba, nem veszték kárba.

Elégedettség, boldogság s az ifju sziv bátor reménye sugárzik le róla — hiszen kitűnően érettségizett, most hála a pápa áldozatkészségének pályát választhat, megy az egyetemre.

A pápa az asztalhoz ült. Sándor már

tudta mi következik; letérdelt. Az aggastyán fejére tette a kezét. M lységes csend támadt a szobában, csak a gyertyalángok libegtek ünneplésen ide s oda. Az öreg asszony szeméit törölgette, míg Mariannka természetével az ajtóféhez „dölvé, leeresztett kezeit összekulcsolta, s hangtalanul mozgó ajkai ismételték az atya áldását.

— Dicsősség, hála az istennek, ki szent akaratával megváltott a legremszégesebb halál torkából. Áldás szálljon rád édes fiam, ki a megmentés kiválasztott eszköze valál! Immár elmegy tőlünk, tanulni, még messzebbre mint eddig. Hajós leszesz ezután az élet tengerén, vészekkel, viharokkal küzködő, s csak kikötő gyanánt keresheted fel csendes lakunkat, hol megpihensz és ismét távozol. Óvja meg az ég éltedet vihartól, vésztől, vészbe csalogató csalfa lidérfénytől, mindörökre Amen

Mind a három egyszerű, vallásos ember csendesen zokogott. A kis öreg leült imádkozni, s a fiatalok kimentek beszélgetni. Az ormokról hűs szél lengedezett alá s biztatólag megcirógatta kipirult orcáikat. Szótlanul lépdelték egymás mellett az Ung partján, melynek locsusanó vizébe a szomorú füzek alig-alig ingva mártogaták ágaikat. Apró muslicák alkottak táncoló oszlopot a holdfényben, a bokrok körvonalai csodálatos alakokká olvadtak egybe, galyaikkal szerelmesen egymásba fonódott fák hosszú ringó árnyakat vetettek a vízbe, mely őket derékban csaltán ketté törte.

Odébb egy nagy mohos kő pihent mint a vízi tündérek imavánkosza vöröses fényben uszva egyik oldalt a tulparton rözse mellett földögélő halászok tűzétől.

Mariannka! mondá Sándor, és megállt,

hogy jobban belenézhessem a leányka nedvesen ragyogó szeméibe. Mariannkám, ki tudja mikor leszünk ismét így együtt? Fogsz-e majd néha reám gondolni, felkeresed játékaink színhelyét? Mariannkám, testvérem, fogsz-e mindig szeretni egy kicsit?

Én nem tudom, mit értesz te szeretet alatt? Csak azt tudom, hogy fakó ez erdő, ha te nem vagy itt, s nem értem a madárdalt, s a lombsuttogást. De ha itt vagy, minden felvidul. A patak vígan csacsogva folydogál, s én értem a madárdalt, a reszkető ezüst lombok meséit. A szivem úgy repes . . . szeretet az?

— Marinka édes, adj nekem emlékül valamit, a miről megemlegethesselek,

A szép leány belényult parányi kezével a himzett patyolatingváll hasítékába, s kihuzott egy krajczárnagyságu medalyont. — Azon meleg volt még, ahogy a fiu tenyerébe tette.

— Tedd el ezt az amulettet, őt esztendősd korom óta hordom. Ez megvéd gonosz pillanattól, gonosz indulattól. Benne van a boldogságos szűz képe. És te? Te mit adsz nekem emlékül?

Egy virággal babrálva várta a feleletet. Furcsa virág ez. Napsugár nem csalja, harmat se öntözi, még is ott van mindenütt láb alatt. Ha idejét multa, olyan lesz mint egy kis lámpás, s ha lehellet éri száraz szirmait, messze messze repülnek el. Az én délibabos szülőföldem hamis leánynepe úgy hívja hogy: „Férfihűség“.

(Vége köv.)

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaszolgáltatására a szerkesztőség nem vállalkozhatik.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő-hivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelős felvilágosításokat át hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

A m. kir. meteorológiai Intézet időjelzése a debreceni távirtdahivatalnál január 20-án: derült, enyhe helyi kint csapadék.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1894. január 22-én reggeli 7 órakor Hőmérséklet — 8. C. fok. Légnyomás 767.5 millim. Szélirány déli. — Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet — 3 fok. Legalacsonyabb hőm. — 1 fok.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 1-12-ig.

A Göncy-egyesület „Oithon”-a (Keresk. Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól esti 9 óráig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdése este 7 órakor.

Január 23 Állami ménék kiállítás Debrecenben.

Január 24 Buda József gazdasági felolvasása d. u. 5 óra dohányterméskészítés és kezeléséről.

Január 26. Városi közgyűlés.

Február 10. d. u. 5-kor Szeles Mihály gazd. tanint. tanár felolvasása.

Február 10-én esküdtzéki tárgyalás (Veres Lászlóné Vértési Gyula és L. Hornyák Viktor ellen.)

Február 15-én esküdtzéki tárgyalás. (Csurka János és Mannó Kálmán Papp László ellen.)

Farsangi naptár.

A Polgári kör bálja **jan. 27-én** a Bikában.

Ács-bál a „Margit-fürdő” disztermében, **jan. 27.**

Szabó munkások szakszervezetének tánc-estélye **jan. 28-án** a „Margit-fürdőben.”

A vasúti üzletvezetői tisztviselők bálja az egyetem javára, az „Arany Bika” disztermében **február 1.**

A debreceni jótékony nőegylet kartinbálja **február 3-án.**

A deb. iparos ifjuság önképző egyesületének zárt-táncvigalma **február 3-án.**

A komoly ifjuság táncvigalma a „Margit-fürdő” disztermében, **február 3-án.**

Az Evang. ifjúság tea-estélye a „Koroná”-ban, **február 10-én.**

A fodrászok táncvigalma a debreceni egyetem javára, a „Margit-fürdő” disztermében **február 11-én.**

A zsidó ifjuság iskol. bálja az „Arany Bika” vend. gló disztermében **február 17-én.**

Hangverseny a debreceni egyetem és a EM KE javára a színházban **február 23-án.**

Előfizetési felhívás.

A „Debreceni Ellenőr” előfizetési ára:

Egy évre	10 frt — kr.
Fél évre	5 „ — „
Negyed évre	2 „ 50 „
Egy hóra	1 „ — „

Lapunk gyors kihordására minden előnk-ből törekszünk. Kérjük előfizetőinket, hogy az előfizetési összegeket mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A „Debreceni Ellenőr” kiadó-hivatala.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr” s. tudósítójától.)

Budapest 1894. jan. 22.

A képviselőház ülése.

— Érk. d. u. 2 ó. —

A képviselőház ma tárgyalta Ábrányi Kornának, a „Pesti Napló” szerkesztőjének mentelmi ügyét, mely a takarmánykivitel tilalom tárgyában közzétett hivatalos táviratok kutatásakor történt ellenszegülés folytán állott elő. A képviselőház többség kimondta, hogy Ábrányi mentelmi joga nem sértett meg. Kiadása felett holnap határoz a ház.

Kilépett képviselő.

— Érk. d. u. 3 ó. —

Sporzón Ernő országgyűlési képviselő a szabadelvű pártból kilépett.

Kormány-váltás Szerbiában.

— Érk. d. u. 1 ó. —

Milán ex- király tegnap délelben Belgrádba érkezett, mire a radikális minisztérium azzal az indoklással, hogy Milán szerb földre lépett, beadta a lemondását.

Tüntetés Percel mellett.

Érk. déli 12 ó.

A szabadelvű párt Percel Dezsőt, a képviselőház alelnökét tegnap este a párt körben az ellene intézett támadások alkalmából lelkes ovációban részesítette.

— Szent Vince éjszakája után alig tehetünk méltóbb dolgot, mint felhívjuk olvasóink figyelmét arra a tiszta liberális irányu vezércikkre a melyet lapunk élén dr. Boldisár Kálmán tollából hozunk. A felekezeti türelmetlenség Szent-Vince napi kürt riadóját az a propozíció paralizálja legméltóbban, a mely — a közhangulatnak megfelelőleg — a liberális mozgalmak megindítását az igazi szabadelvűek szükség szerű tömörülését célozza. A mint mi Debrecen város közhangulatát, ismerjük, nem zárkoznak el az emberek a küzdőterre kilépés elől, sőt sokan már csak a kiadott jelszót várják. — Méltó hozzánk, hogy megtegyük most is a magunk hazafias köztisztességét.

— Városi közgyűlés A január 26-dikára kitűzött városi rendes közgyűlés tárgyorozatát, a mai tanács ü. és állította össze gróf Dégenfeld József főispán elnöklése alatt. A közgyűlés tárgyi lesznek: Polgármesteri jelentés. József főherceg ö. Fensége köszönő válaszirata a hozzáintézett üdvözlő fölratara. Ciotta János Fiume polgármesterének köszönő irata a diszpolgári oklevélért. Tautási előterjesztés H. J. dumegy közönségének a belügyminiszterhez intézett azon feliratára, mely a közigazgatási hatóságok által elítélts a kir. bíróságok fogházába bűntetés és szenvedése végett e zárt egyének eltartásából felmerült s vagyontalanság miatt be nem vehető költségeknek a bűnvádi alpból megtérítését kéri. Az országos tanító i. árva ház létesítéséhez és céljára átengedett területre vonatkozó szerződésnek a vallás és közok. miniszter által kívánt kiegészítése. Az iskolák ügyében kiküldött vegyes bizottságnak a felső leánynevelő intézetre megajánlott városi hozzájárulás ügyének végleges rendezése iránti javaslata. Az országos tanszerkiállítás előkészítő bizottságnak 300 frt segély megszavazása iránti kérelme. A tisztviselők öngyógyító egyesületében beadott s a sertésvészértérek tisztviselő települ. illend. ár mellett átengedése iránti kérelme. Jubász Jós. nének a Csapókeret melletti majorsági földének há helyekül eladhatása iránti kérelme. — Dr. Balkányi Miklósnak központi közéleti mezei áruész. r. n. k. létesítésére szükséges engedély kiadása iránti kérelme. — Az egy. éges borfogyasztási il. etekre vonatkozó szabályrendeleti javaslat. — A debreceni helyi vasút részvénytársaságnak a városi közkórház előtti téren felállítandó terített váró-szoba építése céljára tízezer darab tégla és 10 köbméter tölgyfa díj nélküli adományozása iránti kérelme. — A debrecen-fejérsabonyi vasút részvénytársaságnak az ohat-köcsi csatlakozó állomásnál építendő vendéglő létesítése tárgyában megkeresése s ugyancsak ez állomásnál tervezett altiszti lakás építése iránti kérése a m. á. v. debreceni üzletvezetőségének. Polgármesterei jelentés befejezett fejeletti helyek betöltése. T. e. p. d. s. kegy. és nyugdíjazás, szabadságolás iránti kérvények, a tiszt. ügyez. és az árvaszéki elnök feléves jelentése. C. r. v. s. o. levél ki. h. d. e. s. e.

— Harmincezer forintos alapítvány iparos-segédék képzésére. Nehány évvel ezelőtt halt meg Pap Józsefné született Zágonyi Sára asszony, egy debreceni lakatos mesternek az özvegye, aki körülbe áll 30,000 frtot érő vagyona általános örökösévé a debreceni ev. ref. egyházat tette, illetőleg végrendeletében az egyház kezelésére bizta vagyonát, melynek legnagyobb részét ref. vallásu iparos segédék tovább képzésének segélyezésére hagyományozta. A végrendeletet azonban némely rokonok pörrel támadták meg; s a pör, melynek az egyház érdekeit az utolsó időkben Kovács József azelőtt pedig Sinka Ferenc képviselte, csak a mult napokban döntött még pedig az egyház javára. Az egyház már át is vette a hagyatékot, mely egy péterfalvi, évente 1100-1200 frt nyers jövedelmet hozó házból, onddi és tanyaföldekből áll. A presbiteri közgyűlés tegnap utasította pénztári hivatalát, hogy a „Pap-Zágonyi” nevű új alapítványi pénztárt nyissa meg, ugyanakkor a presbiterium a hagyaték további kezelésére, jövedelmeztetésére nézve szükséges intézkedéseket is megtett. Az alapítvány kamataiból olyan ref. vallásu iparos segédék fognak segéyztetni, akik magukat a bel- vagy külföldön tovább képezni akarják. — A Zion debreceni betegsegélyző egyesület beszámoló- és választó közgyűlése tegnap délelőtt 10 órakor és folytatólagosan déután 3 órakor az összes tagok ritka érdeklődése mellett folyt le. Az egyesület 3 évi működését és a számadást legközelebb fogjuk ismertetni. Ezuttal csak a választás lefolyásáról s annak eredményéről teszünk említést. 237 szavazati jogga bíró tag közül leszavazott 188. — Este 7 óra tájban hirdette ki Dr. Popper Alajos választott elnökül az eddigi alelnök, Weisz Sándor 122 szavazattal, alelnöknek Márkus 130. pénztárnokul Schwarz Vilmos 180, ellenőrül Schwarz M. L. 172, orvoskul Dr. Balkányi Emil 153 és Dr. Burger Péter 151, — Steiner Gyula 138 és Krémer Jakab 97 szavazattal. Választmányi tagokul: Dr. Bakonyi Samu 170, Keiner Adolf 156, Brauu Miksa 149, Hoffmann Sándor 148, Emerich Arnold 145, Reichmann Armind 141, Schwarz Alajos 138, Turai Farkas 121, Leopold Jakab 114, Boros Izidor 111, Kaufmann Alajos 110, Bernát Jenő 108, Rosenthal Dániel 106, Frankl Ferenc 100 és Rosenberg József szálító 81 szavazattal. — A választás eredményét a választók sokasága nagy lelkesedéssel és szünni nem akaró éljenzessel fogadta. Ete több mint 100 egyleti tagi komára gyűlt össze a Frohner szálloda éttermében a hol Dr. Bakonyi Samu, Dr. Kardos Samu, Dr. Freund Jenő s többen mondtak szép felköszöntöket. Az ujonnan megválasztott elnök általános éljenzés közt 200 koronát ajánlott fel az egyesület menház-alapja javára, a zászló alapra pedig mintegy 40 frt gyűlt egybe. Végül sürgöny menesztetett Kossuth Lajos nagy hazánkfiához boldog felgyógyulást kívánván neki betegségéből. A társaság éjfél tájban oszlott szét a legvidámabb hangulat közt.

— Debreceni lelkészek életrajza. A debreceni ref. egyház lelképásztorainak névsorát és életrajzát hangyasorgalommal, hosszas munkával összeállította Bakócy János, a h. b. ször. ményi ev. ref. egyház egyik lelképásztora s e nagyterjedelmű kéziatos könyvet a debreceni egyháznak ajándékozta, lev. ltárában való megörzés végett. Föt. Kiss Áron püspök a tegnaptartott presbiteri gyű. en jelentette és mutatta be az értékes ajándékot, mely kellemes meglepetést okozott s szives fogadtatással találkozott. A közel 700 lapra terjedő vaskos folio kötet magában foglalja Debrecen összes ref. lelkészeinek teljes névsorát 1536-tól kezdve máig először is időrendi, azután alfabetikus sorrendben, feltüntetve azt is, m. t. l. med. h. g. szolgáltak. Százhuszonegy lelkész nevével találkozunk e munkában, melynek harmadik része — a mint futólagosan végig lapoztuk —

kritik
hossza
recen
tolva
cen f
fogó
recen
lése n
és kös
tatása
küldöt
buzgó
záa n
renc h
lárís e
ka, m
egyház
meg. I
ládból
mal gy
legyen
tagjai
Ferenc
és dr.
ság el
vül ös
kollég
betüret
folio k
névsor
is kés
pénztár
össze
dezés
dosítás
gyűlési
kivánt
helyett
volt n
tűz ki
számár
határoz
—
érdekét
Hajduv
zelebb
tot terj
ajánlv
hívja te
15 isko
leg meg
jätitani
janius é
tanfolya
pezde
átenged
kérík f
könnyit
és keres
e mel'e
figyelmé
állomás
munka-
re terje
A szakt
kir. föm
ügyelő s
kép. iz
espe. ese
kimondó
szereseb
lépteten
—
let vála
zata toly
mindazol
bezárol
lépni óba
eleng-dt
egy t b
let hívá
5 és 6
biterum

kritikailag megírva s forrásokra hivatkozva hosszabb-rövidebb életrajzát tartalmazza Debrecen lelkészinek s mintegy függetlenül csatolva van hozzá Enyingi Török Bálint, Debrecen földesurának, a reformáció e hatalmas pártfogójának életrajza, különös tekintettel Debrecenre. Kiss Áron püspök a közgyűlés helyeslése mellett javasolta, hogy fogadja el szívesen és köszönettel a presbiterium e művet, s méltatása iránti véleményadással bizzon meg egy küldöttséget, mert szerinte az egyház hosszas buzgó fáradozásnak ezt az eredményét jutalmazni nélkül nem hagyhatja. — Balogh Ferenc hittanár szerint a millennium egyik jubilaris emlékéül tekinthető ez a történelmi munka, mely a legősibb magyar kálvinista anyaegyház negyedfélszáz éves multját világosítja meg. Fője régi törzsszökös debreceni polgárcsaládból való s éveken keresztül nagy szorgalommal gyűjtötte hozzá az adatokat. Méltatására legyen kiküldve egy bizottság. E bizottság tagjai lettek: a lelkészek, továbbá Balogh Ferenc, Joó István, dr. Öreg János tanárok és dr. Medve Kálmán, a gazdasági szakbizottság elnöke. — Bakócy János e munkán kívül összegyűjtötte és kidolgozta a debreceni kollégium tanárainak és széniorainak idő- és betűrendes névsorát. — továbbá három nagy folio kötetben a debreceni főiskola diákjainak névsorát is 1588-tól 1791-ig. Utóbbihoz mutatót is készített.

— **A debreceni kerületi betegsegélyző pönztárnak** tegnapi délutáni közgyűlése volt összehívva, hogy a pénztár anyagi ügyeinek rendezése végett szükségessé vált alapszabály módosítást eszközölje. — Szabályok szerint a közgyűlési tagok kétharmad részének megjelenése kívánatik a határozatképességhez, de 192 tag helyett csak 99 jelenvén meg, a közgyűlés nem volt megtartható. Az igazgatóság új terminust tűz ki a közgyűlésre, mely a megjelenő tagok számára való tekintet nélkül érvényesen fog határozni.

— **A kézügyességi oktatás** mezhonodítása érdekében mozgalom indult meg Debrecen s Hajdúvármegye területén is. E tárgyban legközelebb szaktanácskozmány volt, a mely javaslatot terjesztett a megyei közigazg. bizottság elé ajánlván, hogy az iskolai főhatóságok figyelmébe hívja fel a bizottság erre az ügyre, hogy már 15 iskolában a kézügyességi oktatást kísérlel leg megkezdhessék. Az ezen foglalkozást elajánlani kívánó tanítók kiképzése végül f. évi június és augusztus havában kézügyességi póttanfolyam rendeztetnék a kollégiumi tanítóképezde helyiségeiben, melyeknek e célra leendő átengedése iránt az egyházkerületi közgyűlést kéri fel. Mindezen tervek keretű vitelét megkönnyíti s lehetővé teszi a tanügyi, földmívelési és kereskedelmi kormány hathatós támogatása, e mellett számítani lehet a tarsadalmi pártó figyelmére is. Debrecenben egyelőre csakis egy állomás szerveztetik, mivel itt később külön munka-iskola fog felállítani. Ez utta a vidékre terjed ki a gondoskodás ebben az irányban. A szaktanács. melynek elnöke Sándor Kálmán kir. főmérnök. előadója Eötvös K. Lajos ta felügyelő s tagjai közt vannak Joó István tan. kép. igazgató, Szeremley J., Dávidházy J. esperesek s több tanító és közg. biz. tag. — kimondotta hogy az elemi iskolákban a rendszeresebb rajzoktatás az egész vonalon étebe léptetendő.

— **A „Zion” debreceni betegsegélyző egyet választmányának** f. hó 11-én hozott határozata folytán ezennel közhírré tétetik, hogy mindazoknak, kik tolyó évi február hó 15-ig bejáról az egyet rendes tagjai sorába belépni óhajtanak a 3 frtnyi bekebelezési díj elengedtetik. — Belépési levek kaphatók az egyet bármely tisztviselőjénél, vagy az egyet hivatalos helyiségében naponta délutáni 5 és 6 óra közt.

— **Presbiteri közgyűlés.** Az ev. ref. presbiterium tegnapi közgyűlést tartott. Kiss Áron

püspök és Simonffy Imre kir. tanácsos főgondnok elnökelete alatt. — A gyűlés fontosabb tárgyai voltak ezek: A lelkészi kar az iránt kérelmezett a presbiteriumnál, hogy a temetési harangozásokat szabályozza. Mert igen gyakran megtörténik, hogy mikor valamelyik templomban predikációt vagy halotti beszédet mond a lelkész, ugyanakkor és ugyanazon templom tornyában egy másik halottnak elkezdnek harangozni s e miatt a predikációból a templomi gyülekezet semmit sem ért meg. A presbiterium e visszas esetek megszüntetése végett javaslattevással küldöttséget bizott meg. — Bakócy János h. böszörményi lelkész felajánlta a debreceni lelképásztörök névsorát és történetét a debreceni egyház levéltára számára. Ugy erről, mint a Pap Józsefné-féle hagyaték ügyéről lapunk más helyén emlékezünk meg. A felsőbb leány iskola igazgató tanácsa tagjainak megbízásának idejére nézve úgy határozott a közgyűlés, hogy mandátumok a legközelebbi általános tisztújításig tart. A felső-józsa egyháznak 20 a dévai, vajdahunyadi és ilondai nemzetiségileg is fontos egyházaknak 10—10 frt segély szavaztatott meg. — A szegedi kisdud egyház által küldött nyereségy-sorsjegyeket pedig mind megvette a presbiterium. Az egyházi-adózás reformjára vonatkozó javaslatot egy közelebb összehívandó rendkívüli közgyűlésen fogják tárgyalni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jó barátok s ismerősök, kik te ejtethetlen drága jó férjem végtisztetségénél megjeleneni szívesek voltak — miáltal mély fájdalommat enyhítették — fogadják hálás köszönetem. öv. Tamassy Györgyné.

— **Eljegyzés.** Antonovics Ozkár 39 ik gy. ezredbeli főhadnagy tegnapi jegyet váltott Budapesten Nyiry Jolán kisasszonnyal Dr. Nyiry Lajos budapesti előkelő ügyvéd leányával.

— **Az országos tanszerkiállítás** előkészítő nagybizottsága szombaton népesű est tartott Csiky Lajos elnökelete alatt. A jegyzőkönyvet dr. Balassa József tanár vezette. A bizottság elhatározta hogy az ideiglenes irodát a Göncy egyesület Otthonában rendezi be. A kiállítás tiszta jövedelmét a legkiválóbb és legjobb tanszerek megvásárlására határozta fordíttatni miáltal az országos tanszerkiállítás legbecselebb darabjai továbbra is együtt maradnak, a debreceni tanszer-muzeumban, melynek oda-jándékozta azokat a rendezőség. Az intéző osztály a kiállítás részletes programját legközelebb bemutatja a közoktatás- és kereskedelemügyi minisztereknek. Levelező osztály is szervezkedett melybe 25 tagot választottak be Nagy lelkes déssel fogadtatott a kereskedő társulat azon kijelentése, mely szerint palotáját ingyen engedte át a kiállítás számára.

— **Halálozás.** Debrecen egyik előkelő családját borította gyászba azon haláleset, mely Nánassy László kir. közjegyző ker. kamarai elnököt neje elhalálozásivul érte. A Nánassy család tagjain kívül közelről érinti a gyász a Kardos és Szabó családok rokonságát is. A kiadott családi gyászjelentés így hangzik: Kis-karándi és nagyváradi Nánassy László mint férj Bethlen Anna, özvegy Kálmán Lajosné mint testvér, Kardos László, Kardos Móricz mint anyai testvérek és a nagyszámú rokonság nevében is, fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett feleségnek, felejtethetetlen jó testvérnek kis-karándi és nagyváradi Nánassy Lászlóné Bethlen Mária életének 62-ik, boldog és boldogító házasságának 25-ik évében, 2 havi súlyos szenvedés után f. é. január hó 20-ik napján esti 7 órakor bekövetkezett gyászos elhunytat. A drága halottnak földi hamvai folyó évi január hó 23-ik napján d. u. 2 órakor kismester-utczai 1436 számú házban tartandó rövid szertartás mellett a Kossuth-utca sírköveiben helyeztetnek végső nyugalomra. Mely végtiszteleg-tételre az üdvözöltnek rokonait, barátait és a résztvevő közönséget fájó szívvel hívják meg.

Debrecen, 1894. január hó 21 én. Béke lengjen a drága halott hamvai fölött!

— **Tíz vadászat.** Tegnapelőtt a paci erdőben egy tiz tagból álló társaság Megeyaszi Dezső rendezésében vadászatot tartott, amely azonban kevésbé sikerült, mert enyhe idő lévén a nyulak a mezőre vonultak az erdőből. — Mindössze 6 nyul és egy rósa esett zsákmánnyul.

— **Eljegyzés** Takács Sándor fiatal nyomdász a „Csokonai” nyomdában, szombaton tartotta eljegyzését Szabó Gyula helybeli iparos kedves szép leányával Juliskával.

— **Köszönet a városhoz.** Debrecen város volt főispánjának, az utolsó kapitánynak özvegye következő köszönet levelet küldötte Simonffy Imre kir. tanácsos polgármesterhez: „Nagyszágos polgármester Ú! A mindenható által reám mért kegyetlen csapásnyia alatt valóságos balszam-irként hatott Debrecen sz. kir. város közönségének férjem ravatalánál történt képviseltesése. Tolmácsolja Nagyszágos Uram a bánattal megtört özvegy hálás kősonetát egy képviseltesítés — mint a küldött szép koszorúért, melynek szalgját örök emlékül fogom őrizni: hálás szívvel gondolva a boldogulttal szemben leghálásabb közönségre. Kiváló tisztelettel nyilváníttása mellett maradok Nagyszágos Polgármester Uram örökre lekötözöttje öv. Sillye Gáborné.”

— **Gazdak gyűlése.** A varga utcai gazdaság választmánya az évi rendes közgyűlést jövő vasárnapra tűzte ki.

— **Tűz volt** szombaton este a Csillag-utcán hol egy özvegy öreg asszony nádfedelű háza gyuladt ki beörlől. A tűzoltóság gyorsan kivonult, de azért a nádfedelű leégett.

— **Halálozás.** Fűvessy József iparos f. hó 20 án, déután 1/2 2 órakor, életének 60-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Földi részei ma délután 3 órakor fogtak kisuj-utca 1720. számú háztól a róm. kath. egyház s ertartása szerint a szent-anna utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni; az engesztelő szent mise f. hó 24-én délelőtt 9 órakor fog az egek Úriának bemutattni. A szomorú jelenést testvérei Fűvessy Bertalan, Fűvessy Berta, férjezett Puchlin Mihalyné adtak ki. A temetést Dankó Mihalyné rendezti.

— **Érdekes felolvasás.** Folyó hó 24-én d. u. 5 órakor a gazd. tanintézet nagy termében Buday József, birtokos, megyénk egyik kitünő dohánytermelője tart felolvasástja dohánytermelés és művelés azon módjairól, melyek elűtnék az általános szokásoktól. Ajánljuk olvasóink figyelmébe ezen szakszerű felolvasást.

— **Ünnepelt pénzügyigazgató.** Darvassy Endre nagyváradi pénzügyigazgató 40 éves szolgálati jubileumát vasárnap ünnepelte meg nagyszámú közönség s az összes pénzügyi tisztikar jelenlétében. Ott voltak: br. Döry, Beöthy főispánok, Jelenffy tanácselnök, Nogáll püspök, Sal polgármester, Gyalóky törvényszéki elnök, Hlatky kamarai elnök s a hatóságok és testületek számos képviselői. A tisztikar nevében Mallász pénzügyi tanácsos szép beszédben méltatta Darvassy kiváló érdemeit, miközben átadták neki a tisztikar díszes ajándékát s leplezték olajfestményü arcképét. Darvassy meghatóttan válaszolt. Megköszönte tisztársainak elismerését s élénk éljenzések között. Schlauch bíboros püspök és Pável püspök táviratban üdvözölték Darvassyt ki még számos levelet s üdvözölő táviratot kas pott. Este 140 terítékű bankett volt az ünnepelt tiszteletére, melyen jelen volt a városzine-java.

— **Halálos végű birkózás.** A mult évi nyáron Debrecenben birkóztak a széchenyiutcai cirkuszban Dietrich Mátyás német, és Canale franciá athleták. Egyik sem tudta a másikat legyőzni. Tovább folytatták a küzdelmet — változó sikerrel. Tegnapelőtt este Bácsben viaskodtak és Dietrich erőművész oly erővel vágta le a földre Canalet, hogy az menten szörnyet halt.

— **Találtatott.** Harmathy Pál kereskedő üzletem élert egy jegyző könyvec-két találtak néhány forint tartalommal. L. van tve az I. kerületi rendőrkapitányságnál, a hol tulajdonosa átveheti.

— **Difteritis B.-Ujfaluban.** B.-Ujfaluból írja levelezőnk: A roncsoló toroklob teljes erővel végzi rettenetes rombolását. E hó 14-én vette első áldozatját s azóta mindig nagyobb számmal viszi el a kis gyermekeket. Azonban nemcsak a csecsemőket ragadja el, de egy Kántor Lajos nevű, 50—60 év körüli férfi is áldozata lett a járványnak, kis gyermekével együtt. — A dühöngő járvány dacára, — írja továbbá levelezőnk, az iskolák bezárását nem rendelték el, — noha, orvosok véleménye szerint, a difteritisz 3—4 napig is lehet lappangó állapotban. Nagyon helyesen tennének pedig, ha az iskolákat jó előre bezáratnák, hogy így még jókor elejét vegyék a járvány terjedésének, — mielőtt az még az iskolákba behurcoltatnék.

Farsang.

Gazdászok táncestélye.

Debrecen, január 22.

(B. L.) Ugy a látogatottság, mint fény tekintetében elite bálnak illett be a gazdászok táncestélye.

Csak a „lady patronesse“ hiányzott, ámbar az alább közölt asszonyok mindannyiában egy egy lelkes védőre talált a fényes siker felett örvendő gazdász ifjúság.

A kilenc óra után egymásután érkező vendégeket a lépcső feljártánál várták a rendezők, kiknek balkarján arannyal himzett világoskék szalag, a rendezői jelvény díszlett. Már a lépcsőházban lehetett látni, hogy itt ma gazdászok mulatnak. Az első terrazon, a nagy tükör alatt, dísznővények között el voltak helyezve a gazdasági tanintézetből ez alkalomra ide hozott, mintául szolgáló gazdasági eszközök. A pénztárnál a rendezőség háromféle táncrenddel lepte meg a hölgyeket. A táncrendek láncon függő, igen izlées éretárgyak voltak, rájuk gazdasági jelvények nyomva, s hátlapjukon a kis táncrend könyvecské. Az egyik fajtán csinos parfüm-ös flaconok csüngtek.

A nagyteremben a lady patronesse helyét délszaki növények foglalták el, melyek között egy négyszögletű, szőnyeggel leterített emelvényen miniature gazdasági gépek voltak felhalmozva; picike cséplőmozdony, cséplőgép, szénarakó, ekék, boronák, hengerek stb., melyek a tánc megkezdéséig közbámulat tárgyát képezték. Fél tíz óra felé aztán ráhuzta a Magyarai testvérek zenekara a talp alá valót; a párok a csillárok alá kerültek s megkezdődött az áldozás Therpsichorenak. A kacagó szemű, mosolygó leányarcok tulajdonosnői nekihevülve engedék át magukat a tánc élvezetének s a deli gazdászok karjain vigan sikamlottak tovább a keringők dallamos ütemein.

Az első négyesre, melyre a páholyok közönségéből is sokan lejöttek, 80 pár állott fel. Ha a jogászból első volt a fényességben, a gazdász táncestélyt kedélyesség tekintetében illeti meg az elsőség.

A jelen volt hölgyek névsorát, a kiket tudniillik sikerült feljegyezni, itt közöljük.

Asszonyok: Antal szászadosné, Ábrahám Lászlóné, Bahunek Ignácné, Bartók Ágostonné, Bekény Péterné, Békessy Lászlóné, Bíró ezredesné, Boockó Samuelné, Buzás Elekné, Cégely Ferencné, Csanády Ferencné (Vértes), Cserny Lipótné, özv. Dobray Sándorné, (Szent), Dragota Ignácné, Dobsa Elekné, Emmert Antalné, Eritz Ernőné, Erdőssy Bálintné, Faragó Miklósné, Fényes Mórincné (B.-Ujfalú), Fényes Endréné (Székelyhid), Fényes Ákosné, Füleky Pálné, Gaszner Károlyné, Gerson Ödönne Gyertyánffy Lászlóné (Torontál) Handtel Vilmosné, Hutiray Béláné, Kardos Lászlóné Kaszanyitzky Endréné Király Ferencné, Kálmánchey Mórné, Komlóssy Mihályné, Kovács Elekné, özv. Kovács Sándorné, Mattyasowszky Andorné, Miskolczy Jenőné, Mocsáry Imréné (T. Fűred) Moharossy Jánosné, Nánásy Miklósné, Nyers Lajosné, Péter Pálné, Rothschnek V. Emilné, özv. Pajzos Ferencné, Saitl Sándorné Sebes Györgyné, Szabó Kálmáné, Szeghő Istvánné Sziemeth Károlyné, Szikszai Szabó Józsefné, Szikszai Lajosné Schneller Károlyné, Simon Istvánné, Szöllőssy Imréné, (Földes)

Szinay Gyuláné, Szentkirályi Tivadarné, (Szent) iványi Endréné, Szalay Ferencné, Ujfalussy Józsefné, dr. Varga Ferencné, Vecsey Imréné.

Kisasszonyok: Antal nővérek, Ábrahám Irma, Bahunek Jolán, Bartók Ilona, Bekény Ilona, Békessy Berta, Cégely Ilona és Vilma, gróf Csáky Ilona, Csáky Gizella, Cserny Berta, Dégenfeld Anna és Mária grófnők, Dobray Jolán és Derecskey Mariska (Szent), Dobsa nővérek, Eritz Gizella és Jolán, Emmert Evelia, Erdőssy Mathild, Faragó Margit, Fényes Lenke (Székelyhid), Fényes Margit (B. Ujfalú), Farkas Szeréna, Gaszner Margit, Gerson Ödönne, Gyertyánffy Lola és Margit, (Torontál), Hegedüs Paula, Kardos Ilonka, Kaszanyitzky Irma, Kálmánchey Irén Király Irén és Ilona, Komlóssy Ilona, Kovács Margit, Laszgalner Nóra és Margit, Mattyasowszky Mariska (Késmárk), Márton Teréz, Mocsáry Erzsike (T. Fűred), Moharossy Irén, Nyers Margit, Péter, Margit, Piliassy Kata, Rothschnek Olga és Róza, Szabó Irénke, Szeghő Ilonka, Spett Ilona, Simon Mariska, Schneller Margit, Szalay nővérek, Sziemeth Frida, Szikszai Szabó Lenke, Szikszay Vilma, Sisowits Hedvig (A. Lendva), Szilágyi Pálma (B.-Ujfalú), Szöllőssy Margit és Klemma (Földes), Tömösváry Hella (Budapest), Varga Irén, Zalay Gusztó és Paula.

A notabilitások közül ott láttuk gróf Dégenfeld József főispánt, az épen Debrecenben időző Bojnárovics dandárparancsnok honvéd tábornokot, Revický honvéd tábornokot, Bíró honvéd-buszár ezredes, Zalay ny. buszár ezredes, Szeghő István kir. táblai tanácselnököt, Nyers Lajos kir. táblai bírót, Boockó Sámuel r. főkapitányt, Ábrahám László t. főügyészt, Békessy László gazd. tan. tanárt, Bekény Péter, Dragota Ignác birtokosokat, Miskolczy Jenőt, dr. Szikszai Szabó Józsefet, Szabó Kálmán, Kardos László nagykereskedőket, Váczy János gazd. egy. elnököt, dr. Simonffy Béla kir. alügyészt stb. — A kitünő mulatságnak a reggeli hat óra vetett véget.

Az iparos kör bálja.

A debreceni iparos-kör mulatságai mindig nagy látogatottságnak örvendettek s a tegnapi táncestély, melyet az „Arany Bika“ vendéglő dísztermében tartottak meg, azt mutatta, hogy a Debrecenben mindinkább fellendülő ipar derék munkásainak estélyei hova-tovább népszerűbbekké válnak. A négyesek számára még a Bika nagyterme is szűknek bizonyult. Az első négyesre száznál több pár indult Ács Imre táncmester vezetésében.

A táncestélyen megjelentek gróf Dégenfeld József főispán, Sesztina Lajos a depr. ipar és ker. kamara elnöke, Király Gyula v. tanácsnok, Serly Ede iparos köri elnök, Rösler Richárd és Jobbágy Imre alelnökök, Márk Endre, Stihl Géza, Stern Győző stb.

A tánc 1/9 órakor kezdődött s a „Magyarai testvérek“ kitünő zenekar mellett pompás hangulatban folyt a reggeli órákig.

A jelenlévő asszonyok és leányok névsorát következőképp sikerült összeállítani:

Császár Ferencné, Debreceni Jánosné, Mórincz Andrásné, Nagy Mártonné, Bagdi Károlyné, Békessy Sándorné, Bóni Ferencné, Tóth Jánosné, Nagy Józsefné, Cziczó Jánosné, Tóth Józsefné, Szendrei Ferencné, Köblös Mihályné, Veidner Gusztávné, Acél Józsefné, Tóth Györgyné, Kiss Józsefné, Szele Józsefné, Boldizsár Andrásné, Veréb Istvánné, Szabó Ágostonné, Oláh Ferencné, Keszler Jakabné, Ács Imréné, Juridesz Jánosné, Molnárné, Elek Ferencné, Radetzky Józsefné, — Jobbágy Imréné, Blattner Béláné, Blattner Gyuláné és Erdéiné, ifj. Csikes Ferencné, Kállai Andrásné, Hager Jánosné, Jóna Dánielné, Riesz Henrikué, Bihar Józsefné, Dorzs Hugóné, Nagy Lajosné, Bisothka Gáborné, Hajós Elekné, Károlyi Sándorné, Möldner Józsefné, Szabó Józsefné, Ács Miklósné, Kiss Imréné, Piros Béláné, Horváth Jánosné, Bicó Gyuláné, ifj. Radetzky Józsefné, Vastagh Istvánné, továbbá: Debreceni Eszti, Mórincz Róza, Nagy Teréz, Bagdi Eszti, Békessy Zuzsika, Békessy Juliska, Bör Etel, Tóth Juliska, Nagy Eszti, Csáki Juliska, Molnár Mariska, Tóth Eszti Szijártó Juliska, Szendrei Erzsike, Madarász

Juliska, Acél Mariska, Tóth Etelka, Kiss Margit, Magyar Mariska, Imre Emilia, Tóth Eszti, Rasinszky Erzsike, Hegedüs Mariska, Horváth Erzsike, Barla Iluska, Nagy Mariska, Nagy Eszti, Boldizsár Jolán, Récei Anna, Kozma Mariska, Kesler Juliska, Kató Margit, Kató Karolin, Juridesz Karolin, Juridesz Paulina, Heber Teréz, Tóth Mariska, Sázi Fülep Mariska, Kállai Piroška, Konez Vilma, Szabó Juliska, Csikes Erzsike, Zvolenszki Emma, Bisotka Mariska, Acsádi Róza, Küllös Zsuzsika, Nyitránszky Gizella, Szabó Mariska, Tóth Jolán, Kiss Ilona, Kiss Ida, Radetzky Mariska, Radetzky Lilla, Radetzky Emma, Udvarhelyi nővérek (Nviregyh).

A debreceni iparos ifjúság önképző egyletének vigalmi bizottsága tegnapi délután Bonyász József elnöklete alatt gyűlést tartott, a jövő hó 3-án tartandó zártkörű táncvigalom rendezését illetően. A rendezőség nagy körültekintéssel gondoskodott, hogy a táncestély a közönség teljes megelégedésével találkozzék. Gondoskodva lett a tánc terem izlées feldíszítéséről. A hölgyek részére igen csinos táncrendek készítésével egy jó hírű pesti céget bízott meg.

A függetlenségi-kör bálja.

A „Korona“ vendéglő is szép bálnak volt színhelye tegnapi este. A függetlenségi kör tartotta ott bálját mely minden évben a legsikerültebb mulatságok közé tartozik. Most is nagy közönség gyűlt egybe, úgy hogy alig fértek a terembe. Az érkezőket Balogh Mihály, Óri János, Faragó István, Nyilas István fogadták, kik magyar ruhában, ezüst sarkantyus csizmákban csinos képet nyújtottak. — A zenét Zsiga József zenekara szolgáltatta. A függetlenségi párt főbb tagjai közül ott voltak Szinay Gyula orsz. képviselő, dr. Bakonyi Samu, dr. Szikszai Szabó József, Kovács József ügyvéd, dr. Kocsár Gábor ügyvéd Kósa Barna, Jenev Miklós, Luchs Elek stb. A mulatságnak a reggeli 6 óra vetett véget.

Törvényszéki csarnok.

* **Csőd.** A debreceni tszék Pilitzer Mór ellen a csődöt megnyitotta. Csődb. dr. Hrehuss Viktor tömeggondnok dr. Mariska György. Bejelentési határidő márc. 15, felszámolási határidő ápr. 11.

* **Kinevezés.** A debreceni királyi pénzügyigazgatóság Gacsáry István debreceni lakost, a debreceni kir. fővármehatalhoz dijas gyakornokjelölté nevezte ki.

Vegyes hírek.

* **A Tisza-család gyásza.** A Tisza családnak — mint részvétellel értesülünk — nagy gyásza van. Tisza Ilonka, Tisza Istvánnak egyetlen leánykája, pénteken délután difteritiszben meghalt. Tisza István, a kinek családja, a gyermekek betegsége miatt nem költözhetett a fővárosba a közigazgatási bizottság keddi ülésének folyamata alatt táviratilag értesült kis leánya állapotának súlyos válságáról és még az éjjel szatmármegyei Kocsord községben időző családhoz utazott. Szerdán este Tisza Kálmán is leutazott beteg unokájához. Onnét kaptá Buda, pesten Tisza Kálmán azt a távirati értesítést, hogy kis unokája, a család szemefénye, az azonnal alkalmazott orvosi segély dacára, nem volt az életnek megmenthető. — Tisza Kálmán még az nap este Kocsordra utazott. A leverő híre számosan jelentek meg a családnál, hogy részvétüket kifejezzék. Tisza István barátjai már eddig is számos részvét-sürgönyt küldöttek a vigasztalhatlan apához, a kit a sors legboldogabb családi élet közepett e súlyos csapással látogatott meg. — Tisza István két gyermeke közül, az idősebbet: a 8 éves Istvánt sem kerülte el a betegség, de ő már kiheverte a bajt és tul van a veszélyen.

* **A honvéd legénység kézi pénze.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a honvédlegénységnek békében kiszolgáltatandó aprólekos kéziszerek helyett a folyó évtől kezdve kézipénz fizetessék.

Csaló országgyűlési képviselő.

Kinos botrányról beszélnek a képviselőház folyosóján. Valamicskét kompromittálabb holmi adott és be nem váltott reverzálisnál a következő hónapjai „botlás”, amit a nemzeti párt egyik tagjáról hordozt a hír:

A szent-endrei gör. keleti választott püspöktől Petrovics Geraszintól Linder György a csornai kerület képviselője furfangosan kicsalt 5000 frtot, Petrovicsnak püspökké leendő kinevezése és ügyének elintézése késett. Petrovics panaszkodott emiatt Linder Györgynek Erre Linder azt mondta neki, hogy az ő ügyének aktái Szűry Dénes miniszteri tanácsosnál vannak, ki hajlandó kinevezését gyorsan elintézni, ha 5000 frtot kap Petrovics beleegyezett és átadta az 5000 frtot Lindernek, ki azt a takarékpénztárba helyezte és a róla kiállított takarékpénztári könyvet átadta Petrovicsnak. Ujév előtt Linder ismét jelentkezett Petrovicsnál azt mondván, hogy kinevezetése okvetlen meglesz, csak adja át neki a takarékpénztári könyvecskét s ha a kinevezetése elmarad, a pénzt Szűry visszaadja. Linder a könyvet átvette és a pénzt a takarékpénztárból fölvette. — Azóta beteg volt és nem mutatkozott sehel.

Január 6-án Petrovics megjelent Szűry Dénesnél és szemrehányást tett neki kinevezése késéséért azt mondva hogy **kötelezve van a fölött pénzért ügyét szorgalmazni.** Szűry természetesen semmit nem tudott a pénzről és midőn Petrovics elmondta neki a dolgot, behívta két miniszteri tanácsos kollégáját és az esetről jegyzőkönyvet vett föl. Petrovics alá is írta vallomását.

Szűry Dénes bemutatta a jegyzőkönyvet gróf Csáky Albin kultuszminiszternek, a ki a vizsgálat megindítása végett áttette az ügyet a kir. ügyészségnek, mely a vizsgálatot már meg is indította. Petrovics elmondta az esetet Lindernek, ki erre ajultan esett össze, majd 5000 frtos váltót irt alá Petrovicsnak.

Linder György, Apponyi legbensőbb barátja, kinek mezválasztása érdekében több ízben leutazott kerületébe, mit más politikai barátjának érdekében nem igen tett meg. Linder György a nemzeti párt elnökéhez levelet intézett, melyben kijelenti, hogy addig míg az ellene emelt hamis vádak tisztázva nincsenek, kilép a pártból. Egy újságíró előtt tett nyilatkozatában elismeri, hogy az ötezer forintot felvette, de borítékban kapta. Csak otthon látta, mi van benne. Csákyt később megkérdezte, van-e kifogása Petrovics választása ellen. Meghallván, hogy nincs, beváltotta az 5000 frtos utalványt a takarékpénztárban.

Egy szerb gör. ke. egyházi állásról lévén szó, az is latba esik, hogy Linder a magyar államhatóság becsületességét éppen a nemzetiségekkel szemben exponálta.

Az eset igen kellemetlen Petrovicsra nézve is. Az 5000 frtnak is, meg a püspöki kinevezetésnek is vége! Az egyház még vizsgálatot is indít ellene simonia miatt, a minak rá nézve nagyon súlyos következményei lehetnek.

Apró-cseprő.

* **A Jégen.** Aladár ur nanyatt vágódik a jégen. A mint ott rugkapál, egy hölgy korcsolyázik arra. a ki így szól:

— Istenem, azt hittem, hogy a Jani!

— Én is jobb szereimém, — mondja rá Aladár ur — ha a Jani volna!

* **A negyedik.** A klubban negyediknek hívnak valakit tarokkhoz.

— Nem játszom veletek többet! — mondja az. — Majd én mindig kifoztatom magamat! Keresselek magatoknak námnál nagyobb szamarat, ha találtok!

Jaj annak, a kit csöndes otthonából
A hírs dicsőség szárnya messze csal!
Vaddal hánykódó tenger áradatján

Egy kis csolnakra bizza életét.

S fáradtan, hogyha végre visszatér

Meggondolatlan elhagyott honába,

Keresve elmúlt szép idők nyomát:

A hajdan napsugáros völgyeken

Nincs már tavasz, nem nyílik több virág,

Hervadt levél zörög köröskörül...

Grillpazzer: „Sappho”. (Ford. Ivánfi J.)

Bizonyos érzések kifejezésére könyveinknél nincs egyebünk.

Eötvos.

A szülők áldását nem azon szavak teszik, miket azok gyermekeik boldogságáért naponként elmondanak, mert hisz azt hálátlan gyermek fölött is elmondhatja velök a szülői szeretet, hanem azon örömkönyvek, miket a gyermekeknek jó erkölcei, szorgalma és jelességei faksztanak szemekből.

Deák F.

* **Falusi ártatlanság.** Egy spanyol paraszt nemrég berándult Madridba mulatni. Nagyon izlett neki a madridi „tinto” (vörös bor) és derekasan benyakalt belőle. Virágos jókedvvel, támoltyogva kószált a városban, míg végre egy nagy ház elé ért, mely fényesen ki volt világítva és előtte óriási néptömeg tolongott. Az Apollo-színház volt ez és egy nagy sereg jegyelárusító kínálta a biléteket. „Egy zenekari támlásszék két pezeta! Egy zölle másfél pezeta!” visszhangzott minduntalan a paraszt füleiben. Furcsa volt neki ez a dolog, odalépett hát végre az egyikhez és megkérdezte tőle, hogy miért kiáltja folyton: „Egy támlásszék két pezeta?” „Hát azért, hogy ha kell adok egy támlásszék két pezetaért.” „Kipárnázva?” „De ki ám, még pedig vörös bársonnyal!” *A! az alku, szól erre a paraszt, add ide a nyugtát és a vásár megtörtént.” A paraszt lefizette a pénzt, átvette a jegyet, bement a színházba és végig élvezte az előadást. Ej, gondolta magában, Madridban olesó az élet, az ember egész este mulat és ráadásul még egy gyönyörű támlásszék is kap két pezetaért. Mikor vége volt az előadásnak a paraszt kihuzta az óráját, „Na, most már menni kell”, gondolta magában, „különben megsopröz az anyjukom” és felkapta a támlásszékét. Nagy mozgás a közönségben, egy rendőr odalép és megkérdi tőle, hogy hová viszi a bársonyszékét. „Hát haza, hisz megvettem, itt a nyugta róla”, oditotta a paraszt és kihuzta zsebéből a belépti jegyet. A rendőrök nagyot nevettek erre, elvették tőle a támlásszékét és kiuszkozták, miközben a paraszt folyton kiabálta: „A karosszékemet adjátok vissza, melyet két pezetaért vettem, a karosszékemet. Rablók, zivanyok, banditák! Nem csoda, hogy az anarcisták bombákat dobálnak színházaitokba.”

A kis lutri huzásai.

— Január 20-án. —

Budapest	4	18	41	59	28
Lincz	70	16	18	35	60
Trieszt	14	46	17	76	7

— Debreczeni ingatlanok forgalma a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál f. évi jan. 13—20-ig. Molnár István és neje Danka Zsúzsanna veszik, Pelbárt Ferencz és neje Balogh Eszter újföldét 100 frt. Könyves Tóth Kálmán és neje Budaházy Vilma veszik. Kardos László és neje Szabó Róza ondódi földét 8000 frt. Hadházi Imre veszi, Szabó Lajos csicsogó-ter 3159. sz. házat 2400 frt, Nyíri János és neje Böszörményi Róza veszik Debreczeni József csillag-utca 2724. sz. házat 1450 frt, Rácz Sámuel és neje Vértesi Julianna veszik, Rácz Gábor és Rácz József s t-Anna-utca 2527 sz. ház 3/4-r illetőségét 4650 frt, Dömsödy Imre és neje Czeglédi Mária veszik, Kecskés János és neje Teremi Julianna Kandia-utca 2584. sz. házat 2250 frt, Mészáros József és társai veszik, Konrad Gyula vargakerti szőlőjét 700 frt, ifj. Noel János és neje Megyessi Róza veszik,

Fekete Bálint és neje Sain Julianna homok-u. 2992. sz. házat 850 frt, Fejér Eszter veszi, Szabó József pacsirta-utca 252. sz. háza fele részét 600 frt, Kállai József és neje Kis Julianna veszik, Füzesi Mária Hegedüs Gáborné hatvan-utcai szőlője fele részét 225 frt.

Debreceni városi színház.

Idénybérlet 90. sz. V. Kis bérlet 10 szám.

Hétfőn, 1894. évi január hó 22-én:

páros bérletben:

REZERVISTÁK.

Énekes bohózat 4 felvonásban. Irta: Duru és Chivot. Magyarosította: Rákosi Viktor.

Kedden, 1894. évi január 23-án:

páratlan bérletben:

Keleti utazás.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Blumenthal és Kadelburg.

Szerdán 1894. évi január 24-én:

páros bérletben:

GASCOGNEI NEMES.

Operette. Irta: Souppé.

M Ū S O R:

Csütörtökön, január 25-én: „A 47. cikk” dráma, írta Belot Adolf. (Páratlan bérletben.)

Pénteken, január 26-án: „A primadonna”, énekes bohózat, írta Kövesi Albert (Páratlan bérletszünetben, leszállított helyekkel.)

Szombaton, január 27-én: „A jó falusiak”, vigjáték, írta: Sardou Viktor. (Páros bérletben.)

Vasárnap, január 28-án: „Viola”, népszínmű, írta Szigligeti Ede. (Páratlan bérletben.)

Szerkesztői posta.

Páros bérlő. 1. Ösmerjük a színházi bizottság illető határozatát, de azt is tudjuk, hogy szigorua véve alig lehet végrehajtani; mert hisz a mi az ambiciozus stróbernek az érdemjel vagy címadományozás, vagy a bálozó hölgyeekékek a teleirt táncrend, — százsz r inkább az a színművészek a közönség szeretetét, előismerését jelző virág, kivált ha tapsvihar kíséretében nyújtják fel a színpadra. A mi bájos vendégpárimadonnák különben is olyan ügyesen és biztosan lépi át a proscenium védő sodronyát, hogy valami veszedelemtől szó sem lehet. 2. Az igazán szép koszorút nem az a kit gondol, hanem Patzelt János műkértész készítette. 3. Még folytatása következik.

Dr. Némethy K. Budapest. Köszönjük az alapos ösmeretl és tárgyilagos bírálatot megirt közgazgatási szakmvet. Közelebb visszatérünk rá.

S. S. Helyben. A kitünő vezércikket köszönjük, holnap közöljük.

Kiadó és laptulajdonos:

„Oscokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felolós szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Egész selyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 ft 65 krig valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 ft 65 krig sima, kockás, csikos, virágos dama zolt minőségben (mintegy 240-féle dípositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállit postabér és vámmentesen a privát megrendelők lakására Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták posta fordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 krosbélyeg ragasztandó. (2)

Beküldetett:

Sicher és Krausz uraknak Bécsben.

Örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy önt értesítem, hogy az ön

F. Courvoisier et Curlier freres Jarnac c. cognacja,

valamint az ön

Duminy et Comp. Ay czimü champagnerje házában igen jól bevált, elannyira, hogy ezekből egyre fokozódik a szükségletem s mondhatom, hogy a közönség csak dicsérőleg és elismeréssel nyilatkozik azokról.

Tisztelettel

Palkovics Ede,

Nemzeti kaszinó, Budapesten.

Sicher és Krausz uraknak Bécsben.

Alulírottak néhány év óta az ön

F. Courvoisier et Curlier freres Jarnac cz. cognacját,

valamint az ön

Duminy et Comp. Ay czimü champagnerjét házában használok azok minősége iránti teljes elismerésünket nyilváníttuk.

A gentry-klub titkársága

Budapesten.

Sicher és Krausz uraknak Bécsben.

Vonatkozással szíves tudakozására, örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy értesítem önt, hogy a házában két év óta használatos

Duminy et Comp. Ay czimü champagner

immáron nagyon kedvelt s a fogyasztás egyre fokozódik elannyira, hogy azt fővárosunk legelőkelőbb köreiben is ismerik már.

Tisztelettel

Gundel J.,

István főherceg szálloda,

a szállodások és vendéglősök egyesületének elnöke, Budapesten.

Sicher és Krausz uraknak Bécsben.

Alulírott már néhány év óta megbonosítottam szállodámban és vendéglőmben az ön

F. Courvoisier et Curlier freres cz. cognacját

valamint az ön

Duminy et Comp. Ay czimü champagnerjét s ezeknek egyre fokozódó fogyasztása bizonyosággal szolgál nekem arra, hogy kitűnő minőségük minden irányban teljes elismeréssel találkozik, mit önnek ezennel szívesen nyugtázok.

Tisztelettel

Holzwarth György

Kontinentál szálloda, Budapest.

Sicher és Krausz uraknak Bécsben.

Miután már több éve, hogy szállodánkban és vendéglőnkben az ön

F. Courvoisier et Curlier freres Jarnac cz. cognacját,

valamint az ön

Duminy et Comp. Ay czimü champagnerjét megbonosítottuk s vendégeink szóval valamint az egyre fokozódó fogyasztás által azok minőségéről elismerésüket nyilvánítták, örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy önnek ezt értékre adjuk.

Tisztelettel

Grand Hotel Hungaria, Budapest.

ILLITS JÓZSEF, igazgató.

Szives tudomásul!

A közelgő farsangra nagy választékban érkeztek raktárra:

**Báli szövetek,
Szines selymek,
Franczia-Voile-ok,
Atlas, satin és batistok,
továbbá
legyezők, virágok, csipkék,**

BÁLI BELÉPŐK,

melyeket igen olcsón árusítunk el.

SZABÓ LAJOS FIAI

Debreczen, Rózsater.

Mintákat kívánatra készséggel küldünk

Kiadó.

Mészana-utczán 587. sz. a.

Morgó-ház

egy jó forgalmu
fűszerüzlet
ital méréssel

május elsejétől kiadó.

Értekezheti **Szabó Antal** tulajdonossal.

Szabolcsmegyében

fél órányira a vasuti állomástól **egy 2200 és 700 holdas prima birtok** (per 1200 □ öl) azonnal bérbe adandó 6 esetleg 9 évre. Kitűnő gazdasági épületekkel teljesen felszerelve és 1200 lakossal ellátva. A birtokokon összesen 104 (háznegy) katasztr. hold kincstári dohány engedély van. Bővebb felvilágosítással szolgál

Leveléki Mór

tulajdonos

Sényőn u. p. Napkor.

182.

Az

„**I S T V Á N**“ gőzmalom társulat örleményének

ÁRJEGYZÉK

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1 én életbe léptetett adási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

	100 kP
1. Asztali dara nagyszemű	14.60
2. Szinte „prószemű.	14.—
3. Királyliszt	14.—
4. Lángliszt kivonat	13.20
5. 1-ső rendű zsemlyeliszt	12.40
6. Zsemlye liszt	12.—
7. 1-ső rendű kenyérliszt	11.60
8. Közép kenyérliszt	11.20
9. Kenyér liszt	10.20
10. Barna kenyérliszt	8.80
11. Takarmány liszt	6.40
12. Finom korpa zsákkal	4.—
13. „ „ „ zsáknélkül	3.80
14. Durva korpa zsákkal	4.—
15. „ „ „ zsáknélkül	3.80
16. Csirke buza „ „ zsáknélkül	3.60

A zsákok suttartalma teljsulyt tisztasulynak véve.

A. B. 0-6 számig	85 kil
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50 „ 6

Debreczen, 1894. Január 10.

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyálkásodásnál
melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe

**Egger dijjutalmazott
biztos hatásu
mell-pasztilláit.**

Kaphatók **25, 50** kros és **1** frtos eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszerárában valamint az

EGGER L. FIA
gyógyszerkülölegességi gyárában
Bécs-Nussdorf.

Valódi Hauswaldt-kávé.

A legjobb pótkávé, utólérhetlen szinező erőben és aromatikusan ízben.

Fekete kávéhoz 1 kanál valódi Hauswaldt-kávé 4 kanál babkávával.

Fehér kávéhoz 1 kanál valódi Hauswaldt-kávé 3 kanál babkávával.

Valódi Hauswaldt-kávé kapható minden fűszerkereskedésben.

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása, 1894